

Lauvhøgdi

*

Referanse:

Reiso, S. 2021. Naturverdier for lokalitet Lauvhøgdi, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink til alle bildene fra lokaliteten: <https://biofokus.no/narin/?nid=8043>)

Referansedata

Fylke: Vestfold og Telemark
Kommune: Tinn
H.o.h.: 580-990 moh

Areal: 1632 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2020

Inventør: SRE

Vegetasjonzone: nordboreal 90% (ca 1470daa) mellomboreal 5% (ca 80daa)
alpin 5% (ca 80daa)

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon

Sammendrag

Avgrenset areal omfatter to utvidelser av det eksisterende Lauvhøgdi NR, og omfatter eiendomsstriper øvre deler av de nordvendte lisdene av Mælsåsen, samt nordre del av toppområdet, sør for Atrå i Tinn. Slakt nordhellende terreng med innslag av flattere hyller med myrer i mosaikk med skogkledde rygger preger tilbudsarealet. Liene er monotone og jevne, bare brutt opp av hyller med små koller og myrer, samt enkelte bekkesøkk. Lengst nord mot dalbunnen faller terrenget noe mer og lisdene blir noe brattere. Toppområdet rundt Myrefitåsen er småkollet med flere små vann og myrer.

Gran og furu veksler på tredominansen, de fleste steder med rikelig innslag av bjørk. Toppområdet har bare spredt tresetting med småvokste trær og mer preg av boreal hei. Blåbær-, bærlyng- og lyngskog dominerer vegetasjonen. Myrene er fattige.

Arealet er dominert av eldre gran og furuskog. Kiler av ungskog kommer så vidt inn nedert i lisdene lengst vest. Skogen preges av glissen og svakt fleraldret og strukturfattig eldre fjellskog som tidligere er hardt gjennomhugget. Gamle trær finnes hovedsakelig som spredte småvokste furutrær på toppområdet eller i myrkanter. Gammel gran er mer sjeldent, men finnes spredt som overstandere. Furuskogen er best utviklet innen KO1, som bl.a. huser flere kelogadd og jevnt med gamle småvokste trær. Grove dimensjoner er tidligere plukket ut. Noen vindfall og enkelte nedblåste kelogadd gir også noe liggende død ved i dette kjerneområdet. Forøvrig står det enkelte kelogadd i myrkanter og i grandominerte bestand flere steder, som er rester etter tidligere skoggenerasjoner med mer furudominans. Keloelementene er i dag viktige nøkkelementer for rødlistearter, men grandominansen i dag gjør at disse i liten grad blir gjenskapet.

Granbestandene virker mer ensartet og har foruten enkelte vindfall lite død ved. Størst konsentrasjon finnes i det noe mer produktive KO2 som har hatt et sammenbrudd som gir en del fersk død ved. Enkeltvis står også noen gamle bjørk i gran-skogen, som utgjør viktige nøkkelement for enkelte rødlistede lav.

Sju rødlistearter er påvist, alle nær truet. Høyt rødlistede arter er ikke påvist og potensialet for slike er svakt. Arealet har spredte forekomster av enkeltarter typiske for den høyereliggende og noe humide eldre fjellskogen på åstraktene i regionen.

Utvidelsen av Lauvhøgdi naturreservat har isolert sett svakere verdier og et mindre areal enn tidligere tilbudte areal rundt Lauvhøgdi. Arealet vurderes dermed isolert sett til å ha en svak lokal verneverdi (*). Mest positivt ved verneforslaget er at det bedrer arronderingen av eksisterende verneforslag ved å tette igjen "hull". Samtidig øker utvidelsesforslaget arealet fattig fjellskog i verneområdet som helhet.

Det er ikke påvist rødlistede naturtyper eller viktige skogvern-mangler (Framstad et al. 2017).

Feltarbeid

Arealet ble befart av Sigve Reiso (BioFokus) over en lang dag 29.10.20. Tidspunktet var noe sent på året, men uten snødekke og greie forhold for ettersøkte artsgrupper.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området inngår i arbeidet med frivillig skogvern i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen og grunneiere. Tilbudsområdet som er vurdert er en utvidelse av Lauvhøgdi NR og omfattet et areal på 1632 daa fordelt på to teiger.

Tidligere undersøkelser

Det er ikke kjent tidligere skogfaglige registreringer fra undersøkelsesområdet. heller ikke funn av rødlistearter i Artskart.

Beliggenhet

Avgrenset areal omfatter to utvidelser av det eksisterende Lauvhøgdi NR, og omfatter eiendomsstriper øvre deler av de nordvendte lisdene av Mælsåsen, samt nordre del av toppområdet, sør for Atrå i Tinn.

Naturgrunnlag

Topografi

Slakt nordhellende terreng med innslag av flatere hyller med myrer i mosaikk med skogkledde rygger preger tilbudsarealet. Liene er monotone og jevne, bare brutt opp av hyller med små koller og myrer, samt enkelte bekkesøkk. Lengst nord mot dalbunnen faller terrenget noe mer og lisdene blir noe brattere. Toppområdet rundt Myrefitåsen er småkollet med flere små vann og myrer.

Geologi

Berggrunnen er i hovedsak fattig granitt, dekket med morenemateriale av varierende tykkelse.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon, vektasjonsone: nordboreal 90% (ca 1470daa) mellomboreal 5% (ca 80daa) alpin 5% (ca 80daa).

Arealet ligger i nordboreal sone, i overgangseksjon, der nedre del av liene går over i mellomboreal sone og toppområdet i alpin sone.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Gran og furu veksler på tredominansen, de fleste steder med rikelig innslag av bjørk. Toppområdet har bare spredt tresetting med småvokste trær og mer preg av boreal hei. Blåbær-, bærlyng- og lyngskog dominerer vegetasjonen. Myrene er fattige.

Skogstruktur og påvirkning

Arealet er dominert av eldre gran og furuskog. Kiler av ungskog kommer så vidt inn nedert i lisdene lengst vest. Skogen preges av glissen og svakt fleraldret og strukturfattig eldre fjellskog som tidligere er hardt gjennomhugget. Gamle trær finnes hovedsakelig som spredte småvokste furutrær på toppområdet eller i myrkanter. Gammel gran er mer sjeldent, men finnes spredt som overstandere. Furskogen er best utviklet innen KO1, som bl.a. huser flere kelogadd og jevnt med gamle småvokste trær. Grove dimensjoner er tidligere plukket ut. Noen vindfall og enkelte nedblåste kelogadd gir også noe liggende død ved i dette kjerneområdet. Forøvrig står det enkelte kelogadd i myrkanter og i grandominerte bestand flere steder, som er rester etter tidligere skoggenerasjoner med mer furudominans. Keloelementene er i dag viktige nøkkelementer for rødlistearter, men grandominansen i dag gjør at disse i liten grad blir gjenskapt.

Granbestandene virker mer ensartet og har foruten enkelte vindfall lite død ved. Størst konsentrasjon finnes i det noe mer produktive KO2 som har hatt et sammenbrudd som gir en del fersk død ved. Enkeltvis står også noen gamle bjørk i gran-skogen, som utgjør viktige nøkkelement for enkelte rødlistede lav.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Lauvhøgdi. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Myrefitåsen

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: B

Areal: 51,7daa

Innledning: Området er kartlagt av Sigve Reiso (BioFokus) 29.10.20. Kartleggingen er utført i forbindelse med prosjektet "frivillig vern" på oppdrag for Miljødirektoratet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset areal omfatter parti med eldre furuskog på rygger og myrkanter rundt et myrplatå nær Myrefitåsen, sør for Atrå i Tinn. Berggrunnen er fattig granitt, dekket med morenemateriale av varierende tykkelse.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten huser gammel høyereliggende furuskog. Vegetasjonen domineres av lyngskog i mosaikk med bærlyngskog, myrene er fattige.

Bruk, tilstand og påvirkning: Furu er herskende treslag, men med jevnt innslag av bjørk og gran i undersjiktet. Skogen er glissen og svakt fleraldret med spredte gamle småvokste trær. Kelogadd finnes spredt, med størst konsentrasjon i myrkanter. Flere er grove. Enkelte kelogadd har nylig fallt overende og gir innslag av liggende død ved, supplert med enkelte nyere vindfall. Kontinuiteten i død ved er svak.

Artsmangfold: På kelogadd ble lavene tyrinål (NT), blanknål (NT) og Ramboldia elabens. Nær alle kelogadd huser en eller flere av disse.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: En av flere gamle fjell-furuskoger på åspartiene i regionen.

Verdivurdering: Mindre areal eldre høyereliggende furuskog, med svakt naturskogspreget og innslag av kelolementer. Lokaliteten scorer middels på areal, påvirkning og skogtilstand, lavt på arts mangfold. Vurderes derfor som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle verdiene.

2 Myrefitåsen N

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 24,9daa

Innledning: Området er kartlagt av Sigve Reiso (BioFokus) 29.10.20. Kartleggingen er utført i forbindelse med prosjektet "frivillig vern" på

oppdrag for Miljødirektoratet. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrenset areal omfatter del av en nordvendt lise nord for Myrefitåsen, sør for Atrå i Tinn. Berggrunnen er fattig granitt, dekket med morenemateriale av varierende tykkelse.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten huser gammel høyereiggende granskog av nokså humid utforming. Vegetasjonen domineres av blåbærskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gran er herskende treslag, med stedvis høyt bjørkeinnslag. Skogen er tidligere hardt gjennomhugget og er i dag svakt flersjiktet og fleraldret med enkelte gamle overstandere av både bjørk og gran. Stedvis er skogen i begynnende sammenbrudd med en del død ved av gran og stedvis bjørk. Ferske og midlere nedbrytningsstadier dominerer, spredt også godt nedbrutte.

Artsmangfold: På gammel bjørk ble granseterlav (NT), sukkernål (NT) og rustdoggnål (NT) påvist. På død gran granstokkjuke og svartsonekjuka (NT), i trærne spredt med gubbeskjegg (NT).

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Typisk gammel fjellskog for regionen.

Verdivurdering: Gammel humid fjellskog med noe død ved, men svak kontinuitet. Lokaliteten scorer lavt på de fleste vurderte kriterier. Vurderes derfor som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta eller videreutvikle verdiene.

Artsmangfold

Sju rødlistearter er påvist, alle nær truet. Høyt rødlistede arter er ikke påvist og potensialet for slike er svakt. Arealet har spredte forekomster av enkeltarter typiske for den høyereiggende og noe humide eldre fjellskogen på åstraktene i regionen. På eldre grantrær finnes granseterlav (NT), sprikeskjegg (NT) og gubbeskjegg (NT) spredt. Knyttet til kelogadd ble tyrinål (NT), blanknål (NT) og Ramboldia elabens funnet. Øvrig ble enkeltforekomster av rustdoggnål (NT) og sukkernål (NT) funnet på gammel bjørk, furuplett (NT) på død ved av furu og svartsonekjuka (NT), granstokkjuka og duftskinn knyttet til død gran.

*Tabell: Artsfunn i Lauvhøgdi. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT	9	₇ 2 ₂
	Bryoria nadvornikiana	sprikeskjegg	NT	3	₃
	Calicium denigratum	blanknål	NT	13	₉ 1 ₄
	Hypogymnia bitteri	granseterlav	NT	2	₁ 2 ₁
	Ramboldia elabens			5	₃ 1 ₂
Sopper	Chaenotheca subroscida	sukkernål	NT	1	2 ₁
	Chaenothecopsis fennica	tyrinål	NT	6	₂ 1 ₄
	Chaetodermella luna	furuplett	NT	1	1 ₁
	Cystostereum murrayi	duftskinn		1	₁
	Phellinus chrysoloma	granstokkjuka		1	2 ₁
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuka	NT	1	2 ₁
	Sclerophora coniophaea	rustdoggnål	NT	1	2 ₁

Avgrensning og arrondering

Avgrensningen følger undersøkelsesområdet for frivillig vern tilbudet. Eiendommen lengst øst har ingen kjerneområdekvaliteter, men huser eldre skog som tetter et "hull" mellom to eksisterende verneforslag på hver side. Dette bedrer arronderingen av reservatet som helhet, men tilfører begrensede skogverdier. Eiendommen i vest tilfører to kjerneområder av middels/lav verdi og øker arealet fattig fjellskog i verneområdet totalt sett. Utvidelsene tilfører i liten grad økt variasjon innen topografi, rikhet, variasjon eller høydelag.

Vurdering og verdisetting

Utvidelsen av Lauvhøgdi naturreservat har isolert sett svakere verdier og et mindre areal enn tidligere tilbudte areal rundt Lauvhøgdi. Arealet vurderes dermed isolert sett til å ha en svak lokal verneverdi (*). Mest positivt ved verneforslaget er at det bedrer arronderingen av eksisterende verneforslag ved å tette igjen "hull". Samtidig øker utvidelsesforslaget arealet fattig fjellskog i verneområdet som helhet.

Det er ikke påvist rødlistede naturtyper eller viktige skogvern-mangler (Framstad et al. 2017).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Lauvhøgdi. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørhet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegeta-sjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arron-dering	Samlet verdi
1 Myrefitåsen	***	**	**	***	0	-	0	0	0	0	*	-	-	**
2 Myrefitåsen N	***	**	*	**	**	-	*	*	*	0	*	-	-	*
Samlet vurdering	***	*	*	**	*	-	*	*	*	0	*	*	**	*

Mangeloppfyllelse

Arealet dekker isolert sett i liten grad mangler i dagens skogvern (Framstad et al. 2017).

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Lauvhøgdi.

Mangelnaturtyper: Ingen-lav mangeloppfyllelse

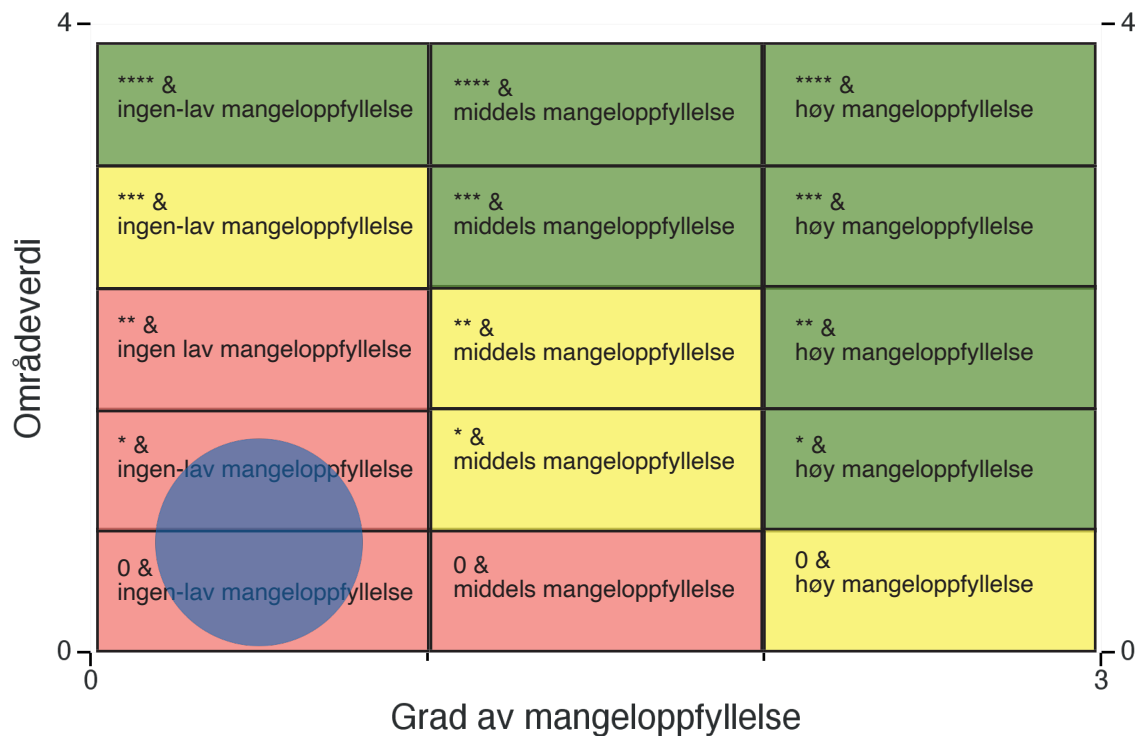
Generelle mangler (lavlandsskog, høybonitets skog og biologisk gammel skog): Ingen-lav mangeloppfyllelse

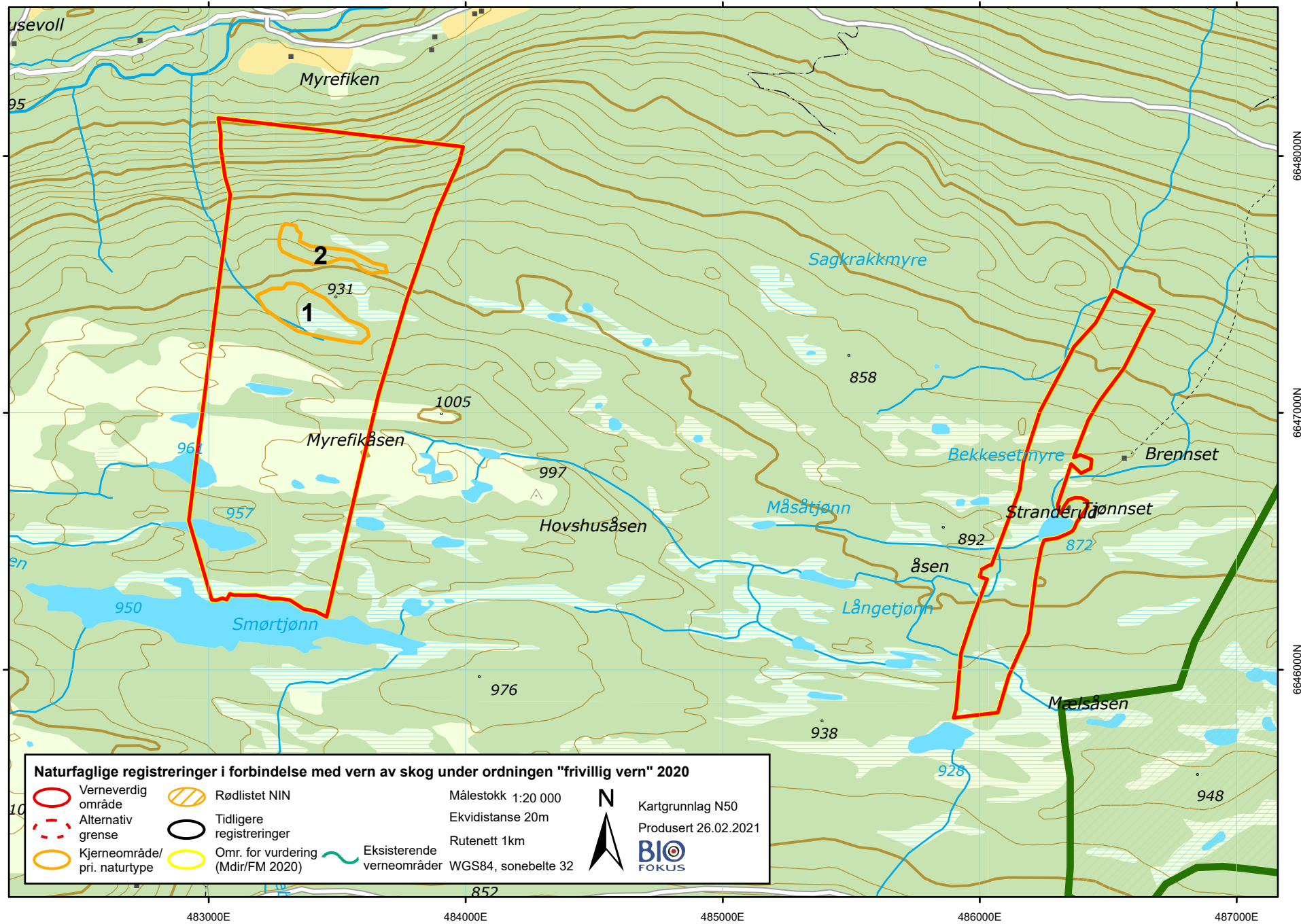
Restaurering- og utviklingspotensial: Ingen-lav mangeloppfyllelse

Storområdekvaliteter: Ingen-lav mangeloppfyllelse

Samlet mangeloppfyllelse: Ingen-lav mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Lauvhøgdi sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren angir en faglig totalvurdering av områdets egnethet for vern. Figuren viser kartlagte naturverdier og mangler ved skogvernet i henhold til Framstad et al. 2017 i sammenheng. Typiske utslag kan være at områder som i dag har lav naturverdi, men som raskt kan utvikle egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, bør vurderes som kandidat for vern hvis mulig. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, men få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, settes på vent fordi det da allerede er vernet mange slike områder i en regionen. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for å undersøke mulighetene for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør områdets egnethet vurderes nærmere. Ligger den blå sirkelen over røde felter bør vern ut fra naturfaglige grunner ikke vurderes."

Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog under ordningen "frivillig vern" 2020

	Verneverdig område		Rødlistet NIN	Målestokk 1:20 000	 Kartgrunnlag N50 Produsert 26.02.2021 BIO FOKUS
	Alternativ grense		Tidligere registreringer	Ekvidistanse 20m	
	Kjerneområde/pri. naturtype		Omr. for vurdering (Mdir/FM 2020)	Rutenett 1km	
	Eksisterende verneområder			WGS84, sonebelte 32	

Bilder fra området Lauvhøgdi

Rytter rundt myr med en del kelorester og noe liggende død ved i glissen furuskog. Foto: Sigve Reiso

Granskog med spredte forekomster av fersk død ved. Foto: Sigve Reiso

Toppområdet av Hovshusåsen bærer preg av spredt tresatt boreal hei. Foto: Sigve Reiso

Gammel bjørk med granseterlav. Foto: Sigve Reiso